

Tárgytematika / Course Description Élelmiszer-toxikológia

MELM_ÉTTM015

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Sik Beatrix

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat az általános méregtani alapokkal, az egyes élelmiszerekben potenciálisan fellelhető toxikus anyagok keletkezésének módjaival, fizikai és kémia tulajdonságaival, valamint azok élettani hatásaival.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A toxikológia alapfogalmai. LD,LC, LD50. Ételmérgezés, ételfertőzés, szalmonellózis, botulizmus.

Cl.perfringens, Listeria, Staphylococcus aureus, Shigella spp, E.coli (enteropatogén, enterotoxikus). Xenobiotikumok: DDT, szerves foszforsavészterek, policiklusos aromás szénhidrogének. A füstölés és grillezés. Guar gumi

A hús érése, pácolás, nitrózaminok. A tej és védőrendszerei. Antibiotikumok, szulfonamidok. Fertőtlenítőszer

A női nemi ciklus és hormonológiája. Az ösztrogén és progeszteron hatása.

Hormontartalmú hozamnövelőszerek alkalmazásának veszélyei. Toxikus mikro- és nyomelemek (Pb,As,Cd,F,I) toxikológiája. Élelmiszer-csomagolóanyagok toxikológiája I. (papír, fémek).

Élelmiszer-csomagolóanyagok toxikológiája II. A melamin és ciánuron (triazin-származékok) toxikológiája. Az édesítőszer toxikológiája (pl.aszpartám)

Gyomirtószer méregtana

Növényi eredetű mérgező és antinutritív anyagok.

Inszekticid mérgezések

Mérgező gyomnövények

Szermaradék vizsgálatok

Mikotoxinok

Ipari eredetű mérgezőanyagok, csomagolóanyagokból származó toxikus vegyületek

Élelmiszer-adalék anyagok

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

vizsga

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

1. Bíró, G.: Élelmiszer-higiéncia, Agroinform. Bpest, 1999.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_533_ElelmiszerHigienia/adatok.html
2. Egri, B.(szerk.): Az állategészség-védelem alapjai.Mezőgazda, K. Bpest, 2009.p.191-239.
3. Várnagy, L., Budai P.:Mezőgazdasági vegyi anyagok higiéniaja és toxikológiája. veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém, 2003.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

Ajánlott irodalom:

Téren, J.; Draskovics, J.; & Novák, E., K. (szerk.) (1990) Mikotoxinok, toxinogén gombák, mikotoxikózisok. Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesület, Budapest
Shibamoto, T.; & Bjeldanes, L. (2009) Introduction to Food Toxicology. Elsevier, Amsterdam
Darvas B. - Székács A. (2006): Mezőgazdasági ökotoxikológia. L' Harmattan Kiadó, Budapest.